

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.

The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website

<https://kksu.co.in/>

Digitization was executed by NMM

<https://www.namami.gov.in/>

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi

<https://egangotri.wordpress.com/>

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र. ११५७ विषय पुराण
नाव. श्रीरामहृदयम् (कथा मरामाथने) मधु.
लेखक/लिपीकार
पृष्ठ ६ काळ पूर्ण/अपूर्ण

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामचंद्राय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः
यः पृथ्वीभरवारणाय दिविजैः संप्रार्थितश्चिन्मयः संजा-
तः पृथिवीतले रविकुले भायामनुष्योऽव्ययः ॥ निश्च-
क्रं हत राक्षसः पुनरगाद्धुस्तमाद्यं स्थिरां कीर्तिं
पापहरां विधाय जगतां तं जानकीशं भजे ॥ १ ॥
विश्वोद्धवस्तिष्ठति लयादिषु हेतुभेकं भायाश्रयं विगत

निराम

मायमचिंय मूर्तिम् ॥ आनंद सांद्र ममलं निजबोध रूपं
सीतापतिं विदित तत्त्वमहं नमामि ॥ २ ॥ पठंति ये निश्चयमन
न्यचेतसः ॥ शृण्वन्ति चाध्यात्मिक संक्षिप्तं शुभं ॥ रामा-
यणं सर्वपुराण समंतं निर्धूत पापा हरि भव यांति ते ॥ ३ ॥
१॥ अध्यात्मरामायणमेव नित्यं पठेद्यदीच्छेद्भवबंधमुक्तिं
गवांसहस्राश्रुतकोटि दानात्फलं लभेद्यः शृणुयात्सनि-
त्यम् ॥ ४ ॥ पुरारि गिरि संभूता श्रीरामार्णवसंगता

अध्यात्मरामगंगेयं पुनाति भुवनत्रयम् ॥ ५ ॥ कैलासाग्रे
कदाचिद्रविशतविमले मंदिरे रत्नपीठे संविष्टं ध्यान
निष्ठं त्रिनयनममयं सेवितं सिद्धसंघैः ॥ देवी वामां क
संस्था गिरिवरतनया पार्वती भक्तिनम्रा प्राहेदं दे
वभीशं सकलमलहरं वाक्यमानंदकेदम् ॥ ६ ॥ पार्वति
वाच्य ॥ नमोऽस्तुते देवजगन्निवास सर्वसिद्धक

निराम

सं परमेश्वरोऽसि ॥ पृच्छामि तत्संपुरुषो नामस्य सना
तानं त्वंच सनातनोऽसि ॥ ७ ॥ गोप्यं यदहं तमनन्यवा
च्यं वदंति भक्तोषु महानुभावाः ॥ तदध्यहोऽहं तव दे
१२ ॥ व भक्ता प्रियोऽसि मे स वदयन्तु पृष्ठम् ॥ ८ ॥ ज्ञानं
सविज्ञानमथानुभक्तिवैराग्ययुक्तं च मितं विभास्व
त् ॥ जानाम्यहं योषिदपि लुप्तं यथा तथा भूहि तं

तियेन ॥ ९ ॥ पृच्छामि चान्यच्च परं रहरयं तदेव चाग्रे
वदवारिजाक्ष ॥ श्रीरामचंद्रेऽखिललोकसारे
भक्तिद्विषानो भवति प्रसिद्धा ॥ १० ॥ भक्तिः प्रसिद्धा
भवभोक्षणाय नान्यत्ततः साधनमस्ति किंचित् ॥
तथापि हृत्संशयबंधनं मे विभक्तुमर्हस्य भक्तोक्तिभि
स्त्वम् ॥ ११ ॥ वदंति रामं परमेकमाद्यं निरस्ताभाया

राम

गुणसंप्रवाहम् ॥ भजंति चाह निशमप्रमत्ताः परंपदं
यांति तथैव सिद्धाः ॥ १२ ॥ पदंति केचित् परमोऽपि रामः
स्वाविद्यया संवृतमात्मसंज्ञम् ॥ जानाति नास्मान्
२ ॥ मतः परेण संबोधितो वेद परात्मतत्त्वम् ॥ १३ ॥ यदि स्म
जानाति कुतो विलपः सीता कृतोऽनेन कृतः परेण
जानाति नैवं यदि केन सेव्यः समो हि सर्वे रपि जीव

जातैः ॥ १४ ॥ अत्रोत्तरे किं विदितं भवद्भिस्तद्धूतमे
संशयभेदिवाक्यम् ॥ १५ ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥
धन्याऽसि भवन्ताऽसि परात्मनस्तं यञ्ज्ञातुमिच्छा
त्वरामतत्त्वम् ॥ पुरान केनाप्यभिचोदितोऽहं व-
क्तुं रहस्यं परमं निगूढम् ॥ १६ ॥ त्वयाऽद्य भक्त्या पारि-
नोदितोऽहं वक्ष्ये नमस्कृत्य रधूतामंते ॥ रामः परा

राम

समाप्रकृतेरनादिरानन्दः एकः पुरुषोत्तमो हि ॥ १७ ॥

स्वभावात् कस्मिन्मिदं हि सृष्ट्वानमो वदंत कीदृशस्थि

तोयः ॥ सवातिरस्योऽपि निगूढ आत्मा स्वभावात्

॥ सृष्टमिदं विचष्टे ॥ १८ ॥ जगंति निसं परितो भ्रमंति ॥

यत्सन्निधौ च वक्तव्यं वाद्वि ॥ एतन्न जानंति विभू

चिन्ताः स्वाविद्यया संवृतमानसा ये ॥ १९ ॥ स्वाज्ञा-

नमप्यात्मनि शुद्धबुद्धे स्वारोपयंती ह निरसामये ॥ सं-

सारमेवानुसरंति ते वै पुत्रादिरक्ताः पुरु कर्मयुक्ताः

॥ २० ॥ जानंति नैवं हृदये स्थितं वै चामीकरं केठगतं यथ

ज्ञाः ॥ यथाऽप्रकाशाननुविद्यते रवौ ज्योतिः स्वभ

वे परमेश्वरे तथा ॥ विशुद्धविज्ञान धनैरदूतैर्विद्य

कणैरस्योत्तरतः परात्मनि ॥ २१ ॥ यथा हि चाक्षणा भ्र

तागृहादिकं विषदृष्टे भ्रमतीव दृश्यते तैथैव देहेन्द्रि
 कचुरेत्तमनः कृतं परेध्यस्य जनो विमुह्यति ॥ २२ ॥ नाह
 नराभिः सवितु र्यथा भवेत्प्रकाशरूपा व्यभिचारतः क
 चित् ॥ ज्ञानं तथा ज्ञानमिदं द्वयं हरौ रामे कथं स्थास्य
 त्ति शुद्धचिद्धने ॥ २३ ॥ तस्मात्परानन्दमयैरधुत्तमे विज्ञा
 नरूपे हि न विद्यते गमः ॥ अज्ञानसाक्षिण्यरविन्दलोचने

भाषाभयह्यान्नाहिभोहकारणम् ॥ २४ ॥ अत्र लोकथयि
 त्यामिरहस्थमपि दुर्लभम् ॥ सीतारामभरुत्तनुसं
 वादं मोक्षसाधनम् ॥ २५ ॥ पुराक्षरामायणरामोरावणं
 देवकंटकम् ॥ हस्तारण्यरणाद्वीर्यपुत्रवत्तवाहनं
 ॥ २६ ॥ सीताया सह सुग्रीवतश्मृणाभ्यां समन्विताः
 अयोध्यामगमद्रामो हनूमत्प्रमुखैर्वृतिः ॥ २७ ॥

मि

अभिषिक्ताः परिवृतो वसिष्ठाद्यैर्भहात्मभिः ॥ सिंहसदृश
नेसमासीनः कोटिसूर्यसमप्रभः ॥ २८ ॥ दृष्ट्वा तादा
हनूमंतं प्रांजातिं पुरतः स्थितम् ॥ कृतं कार्यं निराकृतं
॥ २९ ॥ क्षां क्षान्तिपेक्षं महामतिम् ॥ २९ ॥ रामः सीतामुवाच ॥
दे प्रूहि तत्तं हनूमते ॥ निष्कल्मषायें क्षान्तस्य पात्रं
नौ निसृभक्तिमान् ॥ ३० ॥ तथेति जानकी प्राह तत्तं

म रामस्य निश्चितम् ॥ हनूमते प्रपन्नस्य सीतालोकावि ॥
मोहिनी ॥ ३१ ॥ सीतावाच ॥ रामं विद्धि परं ब्रम्ह
सच्चिदानंदमद्वयं ॥ सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं सत्तामा-
त्रमगोचरम् ॥ ३२ ॥ आनंदं निर्भलं शान्तं निर्विकारं
॥ ३३ ॥ निरंजनम् ॥ सर्वव्यापिनमात्मानं स्वप्रकाशमकल्म
षं ॥ ३३ ॥ मा विद्धि भूतप्रकृतिं सगच्छिद्यं कारिणीम्

राम

तस्य सन्निधिमानेन सृजामीदं मतं द्रिता ॥ ३४ ॥
तस्मान्निध्यान्मया सृष्टं तस्मिन्नारोप्यते ॥ बुधैः ॥ अ-
थोध्या नगरे जन्म रक्षुर्वंशे ॥ ति निर्मले ॥ ३५ ॥ विश्वा-
॥ मित्रं सहायत्वं भवत्संरक्षणं ततः ॥ अहल्या शापश-
मनं चापभंगो महेशितुः ॥ ३६ ॥ मत्प्राणिग्रहणं पश्चाद्वा-
गविस्य मदक्षयः ॥ अथोध्या नगरे वासो मया द्वाद-

शकवार्षिकः ॥ ३७ ॥ दंडकारण्यगमनं विराधवधश्च
मायामारीचमरणं मायारसीता हृतिस्तथा ॥ ३८ ॥
जटायुषो मोक्षलाभः कबंधस्य तथैव च ॥ शबयाः
पूजनं पश्चात्सु ग्रीवेण समागमः ॥ ३९ ॥ चालिनश्च
वधः पश्चात्सीतान्वेषणमेव च ॥ सेतुबंधश्च जल-
धौलंकायाश्च निरोधनं ॥ ४० ॥ रावणस्य वधो युद्धे

राम

स पुनरयं दुरात्मनः ॥ विभीषणे राज्यदानं पुष्पकेण हृदय
मया सह ॥ ४१ ॥ अथोद्यतागमनं पश्चाद्राज्ये रा-
माभिषेचनम् ॥ एवमादीनि कर्मणि मयैव चारि
तान्यपि ॥ आरोपयंति रामेऽस्मिन् विविक्कारेऽस्मिन्
त्मनि ॥ ४२ ॥ रामेन गच्छति नातिष्ठति नानुशोच

म

त्वाकाक्षं ते सजति नो न करोति किं चित् ॥ आनन्द हृदय
मूर्तिरिच्छतः परिणामहीनो भाया गुणाननुगतो
हितथा विभाति ॥ ४३ ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥
ततो रामः स्वयं प्राह हन्तुमंतमुपरिस्थितम् ॥ शृणु
तत्त्वं प्रवक्ष्यामि ह्यात्मानात्मपरात्मनाम् ॥ ४४ ॥

आकाशस्य यथा भेदस्त्रिविधो दृश्यते महान् ॥ जलाशये
महाकाशस्तदवच्छिन्नरवादि ॥ प्रातिविंशत्यपरं
॥ विंशे ॥ दृश्यते त्रिविधं नभः ॥ ४५ ॥ बुध्यवच्छिन्नचैत
न्यमेकं पूर्णमथापरम् ॥ आभासरूपपरं विंशभूतमेवं
त्रिधा चितिः ॥ ४६ ॥ साभासबुद्धेः कर्तृत्वमपिच्छि
न्नेविकारिणी ॥ साक्षिप्यारोप्यते भ्रांष्ट्राजीवत्वं च

१५

तथानुधेः ॥ ४७ ॥ आभासस्तु मृषा बुद्धिरविधा कार्यं हृद
मुच्यते ॥ आविच्छिन्नं तु तद्ब्रह्म विच्छेदस्तु विकल्पतः
अविच्छिन्नस्य पूर्णेन एकत्वं प्रातिपाद्यते ॥ तत्समस्या
दिवाक्यैश्च नश्यत्वेन संशयः ॥ ४८ ॥ नश्यत्वे
॥ साभासस्याहमसाया ॥ ४९ ॥ ऐक्यं ज्ञानं यदेतन्न
महावाक्येन चात्मनोः ॥ तदा विद्यारव्यकार्यैश्च नशये ॥ ५० ॥

एतद्विज्ञाय मद्भक्तो मद्भावाद्योपपद्यते ॥ मद्भक्ति
विभ्रुवानां हि शास्त्रगर्तोषु मुह्यताम् ॥ न ज्ञानं न च
मोक्षत्रयतोषो जन्मशतैरपि ॥ ५१ ॥ इदं रहस्यं हृद
यं ममात्मनो भयैव साक्षात्कथितं तव नमः ॥ मद्भक्ति
हीनाय शठाय न क्षयादातव्यमैद्रादपि राज्यतोऽधिकं ॥
५२ ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ एततोऽभिहितं देवी श्रीराम ह

राम दयंभयात् अतिगुह्यतमं हृद्यं पवित्रं पापशोधनं ५३ ह
 साक्षाद्रामेण कथितं सर्ववेदांतसंग्रहं ॥ यः पठेत्सत
 तं भक्त्या समुक्तो नात्र संशयः ॥ ५४ ॥ ब्रम्ह हत्यादि
 पापानि बहु जन्माजितान्यपि ॥ नश्यंतो वनसंदेहोरा
 १११ ॥ मस्य वचनं यथा ॥ ५५ ॥ योऽतिभ्रष्टोऽतिपापी परधन
 परदारेषु नितोद्यतो वा स्तोयी ब्रम्हघ्नमातापितृवध

निरता योगिवृंदापकारी ॥ यः संपूज्याभिरामं पठ-
 ति च हृदयं रामचंद्रस्य भक्त्या योगिंद्रेरप्यलभ्यं
 पदमिह लभते सर्वदेवैः संपूज्यं ॥ ५६ ॥ इति श्रीम
 दध्यात्मरामायणे उमाभेदे श्वरसंवादे बालकांडे
 श्रीरामहृदयं नाम प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥ श्रीरामचंद्राणि
 मस्तु ॥ श्रीराम ॥ जय राम ॥ जय जय राम ॥

८११

॥ इति श्रीरामहृदयं समाप्तं ॥

[OrderDescription]
,CREATED=06.08.19 14:21
,TRANSFERRED=2019/08/06 at 14:26:00
,PAGES=15
,TYPE=STD
,NAME=S0001328
,Book Name=M-156-SHRIRAMHARDAY ADHYATMRAMAYAN MSS
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,